

Jokikalastuksen säätely, Tornionjoki

Tapio Hakaste

Maa- ja metsätalousministeriö

Luonnonvaraosasto

Vesiparlamentti, Tornio 23.11.2023

Kalastuksen säätely Suomessa

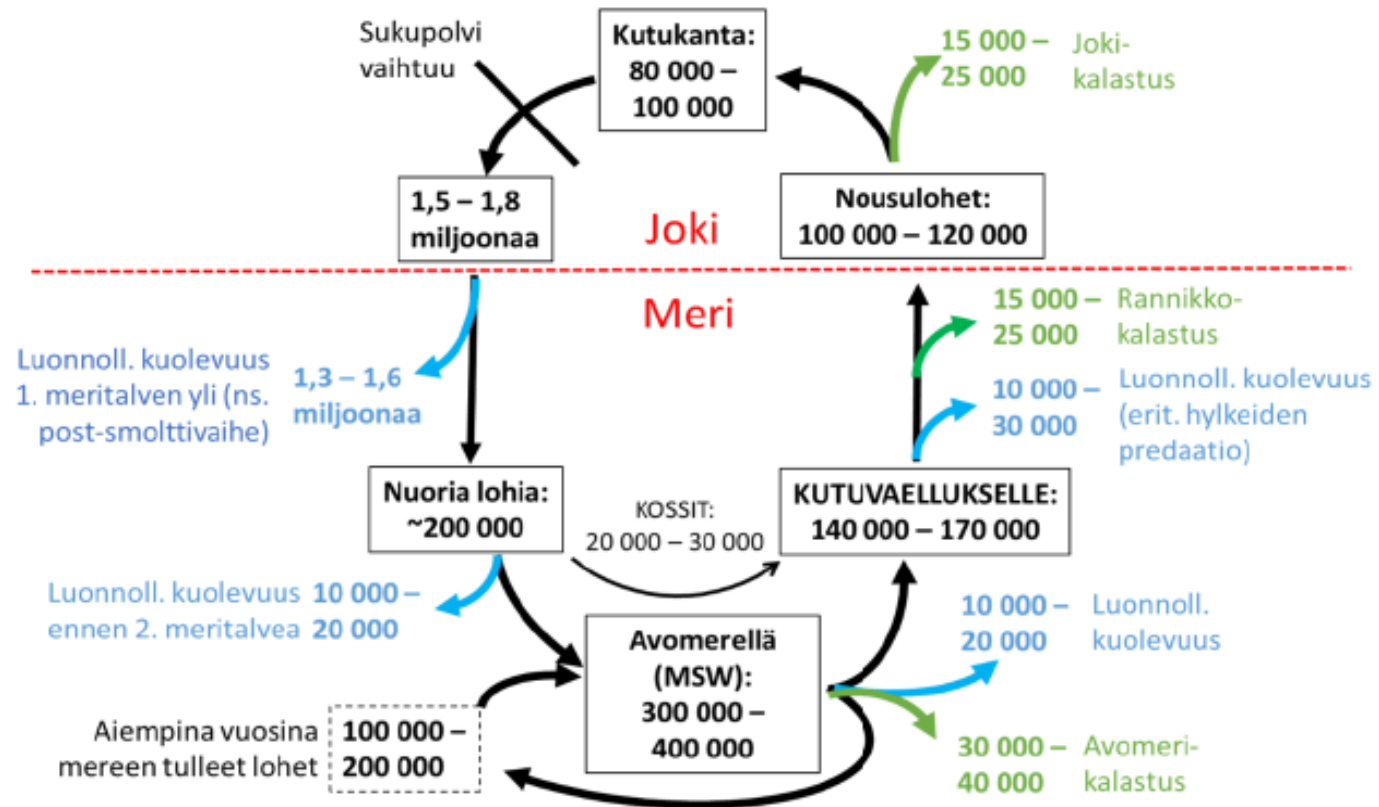
- EU yhteinen kalastuspolitiikka
- Kalastuslaki
 - Kalastusasetus, (www.finlex.fi, också på svenska)
 - Kalatalousalueet, käyttö- ja hoitosuunnitelmat -> alueellinen säätely ELY-keskusten päätöksillä
 - Kalastuslupien ehdot
- Kalastussopimukset naapurimaiden kanssa
 - Kalastussääntö mukana
 - Joustavuusperiaate, muutosmahdollisuus
 - Hyväksytty lain tasolla, valtuus muuttamiselle tarkkarajaista
 - Asettaa rajoitukset sille, mitä voidaan muuttaa ilman eduskuntaa
- Kalastusta ohjaavat strategiat

Tornion-Muoniojoki, kalastussäännön muutosprosessi

- Kalastusmääräykset kalastussäännössä
 - 16 § Poikkeamismahdollisuus, ...sallittuja kalastusaikoja, kalastustapoja, sallittuja pyydyksiä, pyydysten määrää tai muita teknisiä sääntöjä, apajapaikkoja...
 - 1) kalakantojen tila sen sallii; tai
 - 2) se on kalakantojen suojelemisen ja kestävän hyödyntämisen varmistamisen kannalta välttämätöntä.
- Biologinen neuvonanto
- Kuuleminen muutostarpeista, yleisötilaisuudet tarvittaessa
- Neuvottelu Ruotsin viranomaisten kanssa
 - Lisäneuvottelut ennen päätöksiä
- Muutoksia koskeva pöytäkirja allekirjoitetaan
- Pöytäkirja saatetaan voimaan valtioneuvoston asetuksella

Vaelluskalojen kalastus tapahtuu peräkkäin

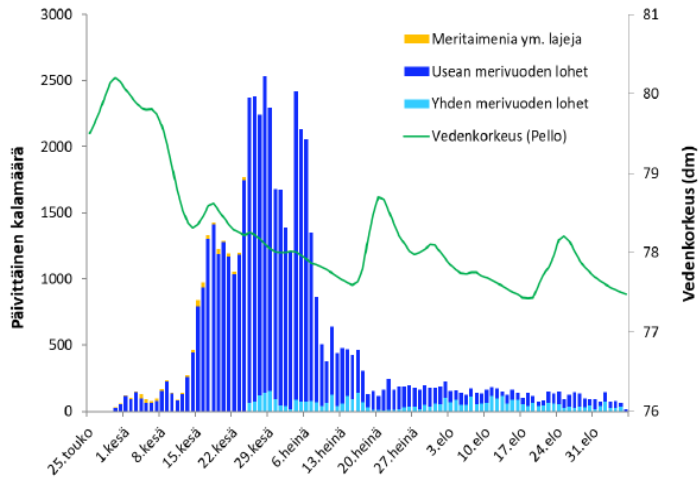
Kutuvaellusjoessa, osa vaeltaa läpi joen, osa

Kutuvaellus rannikolla, useita eri lohikantoja

Syönnösalueen kalastuskuolevuus kertaantuu useamman merivuoden kaloille

Mitä lohia Tornionjoella pitäisi säästää

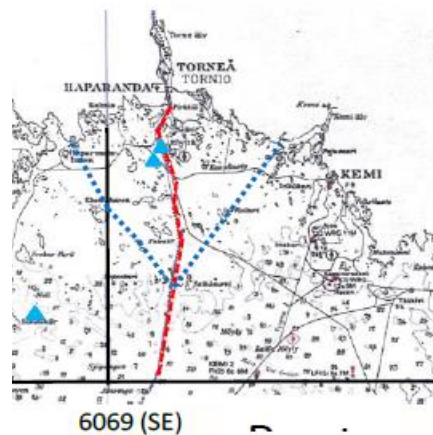
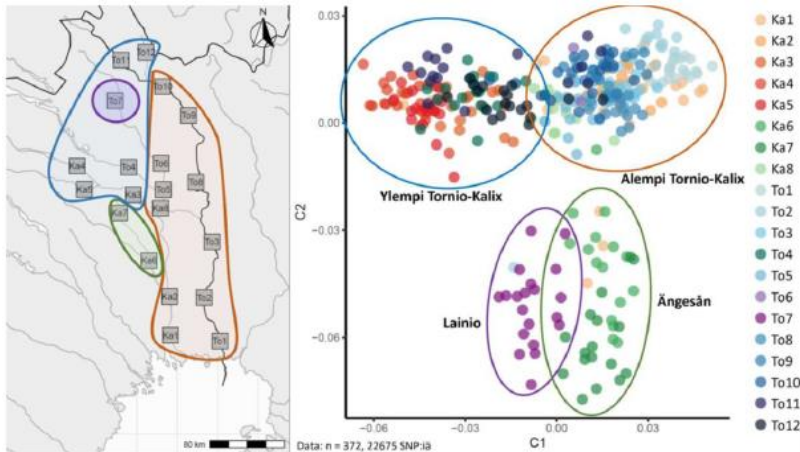

Nousuvaihe -
Asentokalat

Eri osakannat

Vanhemmat –
kossit

Kalastuksen
keskeyttäminen
kauden
kuluessa?

Työkaluja kalastuksen säätelyyn

Rajoitustapa	+	-
Kalastusaika Kalastuskausi Viikko Päivä	Konkreettisia, valvonta mahdollista	Miten kohdistuu koko kalakantaan Onko viikko- tai päivärajoitus tehokas
Saaliskiintiöt Päiväkohtainen Kausikohtainen Kalastajakohtainen vai ei	Antavat kalastajille vapauksia Selkeitä / yksinkertaisia	Valvottavuus, noudattaminen – kalojen merkintä Rajoittaa tehokkaammin kun kanta on vahva Kausikohtainen kiintiö vaatii tarkan seurannan Jos kiintiö on yhteinen, kalastus painottuu kalastuskauden alkuun
Lupakiintiöt	Rajoittaa kalastajamäärää	Mikä on vaikutus saaliiseen, vaatii erilaisen luvanmyyntijärjestelmän
Pyydysten määrän rajoittaminen	Konkreettista	Pyydyskalastus jo valmiiksi rajoitettua
Kalastuspaikkojen rajoittaminen	Hot spotit pois	Tasapuolisuus suurella joella

Muuta

- Heikko nousu vuonna 2023
 - Onko kyse väliaikaisesta häiriöstä vai pysyvämmästä muutoksesta
 - Lähtötilanne kuitenkin hyvä (vrt. Teno)
- Rajoitukset kohdennettava oikein
 - Vähennys kalastuksen aiheuttamassa kuolevuudessa ei ole yhtä suuri kuin vähennys kalastusajassa tai lupamäärissä
- Uusia työkaluja Suomessa:
 - Suomessa käyttöön vaelluskalasaaliin pakollinen raportointi v. 2024 (Kalastuslaki, 62 a §), asetus tulossa vuoden alkupuolella
 - Omakala-appi, också på svenska www.omakala.fi
 - Menettämisseuraamus, laittomasti saaliiksi otetun kalan arvo on korvattava (Kalastuslaki, 119 §, mmm asetus 614/2019)
 - Itämeren lohi 3 470 €, villi taimen 3260 €

Tack, kiitos!